

De methode van de psychiatrisch-epidemiologische studie NEMESIS-3

Waarom dit onderzoek?

De *Netherlands Mental Health Survey and Incidence Study-3* (NEMESIS-3) is een longitudinale psychiatrisch-epidemiologische studie onder de Nederlandse bevolking van 18-75 jaar. De eerste meting vond plaats voor en tijdens de COVID-19-pandemie; van november 2019 tot en met maart 2022. De tweede meting is in januari 2022 gestart en duurt tot eind 2024. Een derde en vierde vervolgmeting zijn gepland: steeds gemiddeld drie jaar na het vorige vraaggesprek. Deze studie is een replicatie en uitbreiding van NEMESIS-1 (uitgevoerd in 1996-1999; drie meetmomenten) en NEMESIS-2 (2007-2018; vier meetmomenten). Het belangrijkste doel van NEMESIS-3 is het verzamelen van actuele informatie over prevalentie, incidentie en beloop van psychische aandoeningen, hun risico-indicatoren, en over gevolgen ervan (zoals functioneren, zorggebruik en kosten). Met deze studie kunnen ook trends in de tijd worden bestudeerd.

Onderzoeksvraag

Hoe ziet de opzet van NEMESIS-3 er uit, vooral van de eerste meting, en wat zijn de demografische kenmerken van de deelnemers?¹

Hoe werd dit onderzocht?

NEMESIS-3 was gebaseerd op een gestratificeerde aselechte steekproef van 18-75-jarigen (de voorgaande studies waren beperkt tot 18-64-jarigen). Face-to-face-interviews vonden plaats met behulp van een laptop, bij de respondent thuis. Het *Composite International Diagnostic Interview* (CIDI) versie 3.0 werd gebruikt om veelvoorkomende psychische aandoeningen

te bepalen. Dit werd enigszins aangepast om naast DSM-IV- ook DSM-5-aandoeningen te kunnen bepalen.

Belangrijkste resultaten

Bij de eerste meting werden 6194 personen geïnterviewd (respons was 54,6%). De gemiddelde interviewduur was 91 minuten; 43 minuten voor het diagnostisch interview en 48 minuten voor andere vragenlijsten. Ongeveer een kwart van de respondenten werd geïnterviewd voordat de COVID-19-pandemie uitbrak en driekwart tijdens de pandemie. De deelnemers waren 50,4% vrouwen, hadden een gemiddelde leeftijd van 47,9 jaar en hbo/universiteit was het meest voorkomende opleidingsniveau. Van hen woonde 67,2% samen met een partner, had 67,5% betaald werk en had 17,3% een niet-Nederlandse afkomst. De steekproef was representatief, hoewel sommige demografische groepen enigszins ondervertegenwoordigd waren. Met een zogenaamde weegfactor werden de data hiervoor gecorrigeerd zodat de gegevens representatief waren voor de Nederlandse bevolking. Moeilijk te overtuigen of moeilijk bereikbare mensen die uiteindelijk toch deelnamen, verschilden niet in psychische aandoeningen van de andere respondenten.

Consequenties voor de toekomst

Met de eerste meting van NEMESIS-3 kunnen we de nieuwste trends in psychische aandoeningen binnen de volwassen bevolking bepalen en kunnen we in de toekomst verschillende onderwerpen over mentale gezondheid bestuderen.

AUTEUR

Margreet ten Have

E-mail: mhave@trimbos.nl

Meer informatie over de nieuwste resultaten van NEMESIS vindt u op <https://cijfers.trimbos.nl/nemesis/nemesis-rapport-home/>

LITERATUUR

- 1 Have M ten, Tuithof M, Dorsselaer S van, Schouten F, Graaf R de. Netherlands Mental Health Survey and Incidence Study-3 (NEMESIS-3): Objectives, methods and baseline characteristics of the sample. *Int J Methods Psychiatr Res* 2023; 32: e1942.